

TQM d.o.o. Lukavac
Institut za kvalitet, standardizaciju i ekologiju
Modrac b.b., 75 300 Lukavac
Identifikacioni broj: 4209977290008
PDV broj: 209977290008
tel/fax: +387 35 553 999
tel/fax: +387 35 554 444
tel/fax: +387 35 554 445
mob: +387 61 560 878
mail: info@tqm.ba
web: www.tqm.ba

ZAHTJEV ZA PRETHODNU PROCJENU UTICAJA NA OKOLIŠ ZA PROIZVODNI OBJEKAT ZA TOV PILIĆA IV – DOPUNA ZAHTJEVA

SPD „PILI“ VISOKO, vl. Ahmić Nermin

Registarski broj: 10-51/23

Broj protokola: 806/23

OPŠTI PODACI:

Podnosilac zahtjeva: **SPD „PILI“ Visoko, vl. Ahmić Nermin**

Kralupi, 71 300 Visoko, BiH

Projekat: **Zahtjev za prethodnu procjenu uticaja na okoliš
za proizvodni objekat za tov pilića IV – Dopuna
Zahtjeva**

Registarski broj: 10-51/23

Broj protokola: 806/23

Datum dokumenta: 31.03.2023.

Izvršilac: **TQM d.o.o. Lukavac**

Institut za kvalitet, standardizaciju i ekologiju

Modrac b.b., 75300 Lukavac

Identifikacioni broj: 4209977290008

PDV broj: 209977290008

tel/fax: +387 35 553 999, 554-444, 554-445

web: www.tqm.ba, email: info@tqm.ba

Na projektu su radili:

Mirza Tokić, dipl.ing.tehn.

Maida Sultanić, mag.polj.

Enes Softić, bach.ing.građ.

Nermin Alić, dipl.ing.rud.

Elvedin Bešić, bach.ing.maš.

Nedim Čitaković, dipl.ing.arh.

Jasmin Kuduzović, bach.ing.sig. i pom.

SADRŽAJ:

UVOD	5
A. KARAKTERISTIKE PROJEKTA	6
B. LOKACIJA PROJEKTA I OSJETLJIVOST OKOLIŠA GEOGRAFSKIH PODRUČJA ZA KOJA JE VJEROVATNO DA BI PROJEKTI MOGLI NA NJIH ZNAČAJNO UTICATI	21
C. KARAKTERISTIKE POTENCIJALNOG UTICAJA NA OKOLIŠ	23
D. DODATNE INFORMACIJE	33
E. UKLJUČIVANJE PITANJA KLIMATSKIH PROMJENA U PRETHODNU PROCJENU UTICAJA NA OKOLIŠ	34
Prilozi	37

UVOD

Sadržaj Zahtjeva za prethodnu procjenu uticaja na okoliš propisan je Zakonom o zaštiti okoliša („Službene novine Federacije BiH“ broj 15/21) i Uredbom o projektima za koje je obavezna procjena uticaja na okoliš i projektima za koje se odlučuje o potrebi procjene uticaja na okoliš („Službene novine Federacije BiH“ broj 51/21). Zahtjev je dopunjen na osnovu predmeta „Dopuna zahtjeva za prethodnu procjenu uticaja na okoliš za projekat izgradnje objekta za tov pilića IV, kapaciteta 40.000 komada po turnusu“, broj UPI 05/2-02-19-4-72/23 od 21.03.2023. godine, datog od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma.

Cilj izrade Zahtjeva za prethodnu procjenu uticaja na okoliš za SPD „PILI“ Visoko, vl. Ahmić Nermin je da se uz pregled lokacije, tehničke dokumentacije Investitora, analize procesa i sagledanog postojećeg stanja okoliša na lokaciji, uz korištenje zakonskih propisa i standarda analizira uticaj planiranog procesa rada, uzimajući pri tome u obzir sve elemente kao i uslove življenja i poboljšanja uslova radnog i životnog okoliša. Osnova za izradu ovog Zahtjeva je postojeća projektna i tehnička dokumentacija, stvarno stanje na terenu i budući planovi Investitora.

A. KARAKTERISTIKE PROJEKTA

A1. Osnovne informacije

<p>A1.1. Naziv projekta</p>	<p>Projekat za izgradnju objekta za tov pilića IV</p>
<p>A1.2. Opis projekta uključujući podatke o njegovoj namjeni i veličini</p>	<p>Proizvodni objekat za tov pilića IV je predviđen da se gradi na parceli k.č. 410 KO Kralupi, Grad Visoko.</p> <p>U blizini parcele na kojoj će se graditi novi objekta za tov pilića, Investitor ima već izgrađena tri objekta iste namjene za koje postoje upotrebne dozvole i nalaze se na parcelama k.č. 440/1, 440/2 i 437.</p> <p>Obzirom da je rađen po konkretnom zadatku, neophodno je da se objekat orijentiše pravilno, a iz razloga uticaja vjetrova i osunčanja.</p> <p>Pristup novoprojektovanom objektu je preko susjedne parcele k.č. 409 KO Kralupi koja je takođe u vlasništvu Investitora.</p> <p>Na obje ove parcele se dolazi direktnim skretanjem sa asfaltiranog puta kroz naselje Kralupi.</p> <p>Objekat za tov pilića je kapaciteta 40.000 komada/turnus.</p> <p style="text-align: center;">Slika 1. Prikaz lokacije objekta za tov pilića</p>

<p>A1.3. Broj izvoda iz prostorno-planskog akta te nadležni organ izdavanja (Izvod iz prostorno-planskog akta priložiti uz zahtjev)</p>	<p>Grafički prilog – kopija katastarskog plana, izdat od strane Grada Visoko – Služba za urbanizam, imovinsko-pravne, geodetske poslove i katastar nekretnina.</p> <p>U prilogu Studije je dat je gore pomenuti grafički prilog (Prilog 3.)</p>	
<p>A1.4. Vrsta zahtjeva</p>	<p>Novi projekat</p>	<p>DA</p>
	<p>Značajna izmjena postojećeg i/ili odobrenog projekta</p>	<p>NE</p>
	<p>Prestanak aktivnosti</p>	<p>NE</p>
<p>A1.5. Ukoliko se radi o značajnoj izmjeni postojećeg i/ili odobrenog projekta, opisati planirane izmjene</p>	<p>Nije primjenjivo.</p>	
<p>A1.6. Da li projekat ima kumulativni uticaj sa već postojećim i/ili odobrenim projektima? Ukoliko DA, opisati na koji način.</p>	<p style="text-align: center;">DA</p> <p>Na ovoj lokaciji je, za drugog Investitora, bilo već izdato Rješenje o urbanističkoj saglasnosti broj 12-23-07329/16 od 10.04.2017. godine za objekat iste namjene.</p>	

<p>A1.7. Vlasništvo nad zemljištem i/ili objektom na kojem se nalazi postojeći i/ili planirani projekat</p>	<p>Prijepis katastarsko-knjižnog uložka broj 749; 04-26-163/23-2 od 26.01.2023. Katastarska općina KRALUPI Broj parcela 409, 410 Vlasništvo 1/1 Nermin Ahmić</p>
<p>A1.8. Da li je zemljište i/ili objekat na kojem se nalazi postojeći i/ili planirani projekat predmet ugovora o zakupu? Ukoliko jeste, molimo navedite broj ugovora, te podatke o ugovornim stranama.</p>	<p>NE</p>
<p>A1.9. Ime i prezime odgovorne osobe</p>	<p>Pravno odgovorno lice Nermin Ahmić, vlasnik SDP PILI Visoko</p>
<p>A1.10. Kontakt podaci odgovorne osobe (adresa, broj telefona, e-mail)</p>	<p>SPD „PILI“ Visoko, vl. Ahmić Nermin Čifluk-Kralupi b.b, 71 300 Visoko, BiH Email: perspektiva-inz@hotmail.com Tel.: +387 32 738 715</p>

A2. UTICAJ PROJEKTA NA OKOLIŠ

A2.1. Detaljno opišite okoliš na području pod uticajem projekta

- Klimatske karakteristike

Na području naselja Kralupi-Čifluk gdje je će biti smještena farma vlada umjereno-kontinentalna klima sa toplim ljetima i veoma hladnim zimama, kao posljedica otvorenosti prema kontinentu i zatvorenosti prema moru. U neposrednoj okolini budućeg objekta nisu registrovane zaštićene vrste biljaka i životinja, niti određene posebne prirodne vrijednosti koje zaslužuju posebnu pažnju i zaštitu. Klimatski uslovi značajno utiču na samoprečišćavanje atmosferskog zraka i na kvalitet zraka, pa se zbog toga obavezno analiziraju kod okolinskih studija i procjena uticaja na okoliš. Prosječna godišnja temperatura za područje iznosi 10,1°C. Najtopliji mjesec u toku godine je juli, a najhladniji je januar sa prosječnom temperaturom od -0,9°C. Temperaturni ekstremi ukazuju na pojavu znatnih temperaturnih kolebanja u odnosu na prosječne vrijednosti i variraju u rasponu od 40 do -23,9°C. Prosječne godišnje padavine iznose 1000 l/m², sa variranjem u granicama 750-1000 l/m². Prosječne mjesečne količine padavina iznose 64 l/m². Maksimalne padavine se javljaju u maju i junu, a najmanje u martu i septembru. Prosječna godišnja relativna vlažnost zraka u Visokom 78% sa variranjem u granicama između 55 i 95%. Najveća vlažnost zraka javlja se u toku zime, a najmanja u ljetnom periodu. Raspodjela čestina i srednjih brzina vjetra po pravcima (ruža vjetra) najviše zavisi od lokalne orografije. Tako se najznačajnija zračna strujanja za razmatrano područje javljaju duž doline rijeke Bosne. Vjetar značajno utiče na disperziju i transport zračnih nečistoća i zbog toga su podaci o pravcu i brzini vjetra veoma važni za procjenu stanja kvaliteta zraka jednog područja, kao i procjenu uticaja pogona na kvalitet zraka u njihovoj okolini.

- Stanje vodnog okoliša na lokaciji

Hidrološke karakteristike šireg područja lokacije određene su rijekom Bosnom, koja predstavlja recipijent površinskih voda sa šireg područja predmetne lokacije. Na i u blizini ove lokacije nema vodotoka i izvorišta vode, što sa aspekta mogućeg uticaja na vode predstavlja pogodnost. Stanje kvaliteta rijeke Bosne na lokaciji predmetne farme nije poznat je se ne provodi monitoring kvaliteta vode na području Grada Visoko.

- Stanje kvaliteta zraka na lokaciji

Kvalitet zraka na području Grada Visoko prati se pomoću automatske mjerne stanice AMS Visoko koja je smještena u centru urbanog dijela Grada Visoko i to u blizini Srednje škole „Hazim Šabanović“ Visoko. Ova stacionarna automatska mjerna stanica je počela s radom 01.09.2019. godine i namjenjena je za monitoring kvaliteta zraka u urbanoj i industrijskoj sredini. Geografska dužina (longituda) E 43° 59' 41" i geografska širina (latituda) lokacije N 18° 10' 32", a nadmorska visina je 425 m. AMS Visoko je opremljena analizatorima za mjerenje koncentracija zagađujućih materija u ambijentalnom zraku (SO₂, H₂S, O₃ i PM10) i uređajima za mjerenje meteoroloških parametara (brzina i smjer vjetra, temperatura, relativna

vlažnost i atmosferski pritisak). Pored ostalih zagađujućih materija na ovoj mjernoj stanici se mjeri H₂S kao specifičan polutant koji se emituje iz industrijskih pogona u ovom gradu.

U nastavku dat je pregled pokazatelja koncentracija zagađujućih materija u zrak u Gradu Visoko na osnovu rezultata provedenih mjerenja u periodu januar - decembar 2020. godini.

U tabelama su prikazani najznačajniji statistički pokazatelji od ukupnog broja izmjerenih mjerenja do maksimalno izmjerenih vrijednosti i broja prekoračenja propisanih graničnih i tolerantnih vrijednosti na mjernoj stanici.

U narednoj tabeli dat je pregled pokazatelja zagađenosti zraka sumpornim dioksidom (SO₂) u AMS Visokom na osnovu rezultata provedenih mjerenja u periodu 2020. godine.

POKAZATELJ	Vrijednost
Maksimalni satni prosjek (µg/m ³)	955
Broj prekoračenja tolerantne vrijednosti za satni prosjek (SO ₂ >365 µg/m ³)	73
Maksimalna srednja dnevna vrijednost (µg/m ³)	432
Prosječna godišnja koncentracija (µg/m ³)	77
Broj prekoračenja granične vrijednosti za dnevni prosjek (SO ₂ >125 µg/m ³)	55

Granična vrijednost srednje godišnje koncentracije lebdećih čestica PM₁₀ (40 ug/m³) je prekoračena na AMS Visoko i iznosila je 68 µg/m³. Na automatskoj mjernoj stanici za monitoring kvaliteta zraka Visoko je ostvareno više od 88% validnih satnih mjerenja.

U narednoj tabeli dat je pregled pokazatelja zagađenosti zraka lebdećim česticama PM₁₀ zabilježenih na AMS Visokom na u periodu januar - decembar 2020. godine.

POKAZATELJ	Vrijednost
Maksimalna satna vrijednost (µg/m ³)	783
Maksimalna srednja dnevna vrijednost (µg/m ³)	515
Prosječna godišnja koncentracija (µg/m ³)	69
Broj prekoračenja tolerantne vrijednosti za dnevni prosjek (PM ₁₀ >53 µg/m ³)	133
Obuhvat validnih mjerenja (%)	88

Granična dnevna vrijednost koncentracije hidrogen sulfat (H₂S) iznosi 5 ug/m³ i bila je svakodnevno prekoračena. Na automatskoj mjernoj stanici za monitoring kvaliteta zraka Visoko je ostvareno više od 91,3% validnih satnih

mjerenja.

U narednoj tabeli dat je pregled pokazatelja zagađenosti zraka hidrogen sulfat (H₂S) u AMS Visokom na osnovu rezultata provedenih mjerenja u periodu 2020. godine.

POKAZATELJ	Vrijednost
Maksimalna satna vrijednost (µg/m ³)	227
Maksimalna srednja dnevna vrijednost (µg/m ³)	79
Prosječna godišnja koncentracija (µg/m ³)	15
Broj prekoračenja granične vrijednosti za satni prosjek (H ₂ S >7 µg/m ³)	366
Broj prekoračenja granične vrijednosti za dnevni prosjek (H ₂ S >5 µg/m ³)	366

Prema podacima prikazanim u prethodnim tabelama uočava se da je u 2020. godini zabilježen veći broj prekoračenja visokih vrijednosti SO₂, hidrogen sulfata i lebdećih čestica PM10 propisanih Pravilnikom o graničnim vrijednostima kvaliteta zraka („Službene novine Federacije BiH“, broj: 01/12), što jasno ukazuje na loše stanje kvaliteta zraka na području Grada Visoko.

- Stanje kvaliteta zemljišta na lokaciji

Zemljište je specifična prirodna tvorevina koja je nastala kao rezultat dejstva niza pedogenetskih (ekoloških) faktora. To su u prvom redu klima, živi organizmi-posebno vegetacija, geološka podloga (matični supstrat), reljef, vrijeme, čovjek i drugi. Čvrsti dio zemljišta sastoji se iz dvije komponente: - mineralne komponente (90-99%) i - organske komponente - humus (1-10%). Pritisici na zemljište na području farme ogledaju se u odlaganju čvrstog otpada, ispustu komunalnih otpadnih voda i drugih otpadnih voda. Zagađenje i pritisak na zemljište postoje i zbog postojanja ruralnih otpadnih voda tj. zagađenja zemljišta otpadnim vodama domaćinstava koja nisu priključena na sistem javne kanalizacije. Problem koji sa sobom donose poplave naročito rijeke Bosne su i posredno zagađenje poljoprivrednog zemljišta naplavinama čvrstog otpada, teškim metalima iz vode, fekalnim otpadnim vodama i sl. Monitoring kvaliteta zemljišta na području Grada Visoko se ne provodi. Pored toga, tokom sagledavanja stanja životne sredine na predmetnom obuhvatu nije rađena analiza zemljišta s obzirom da sama priroda tehnološkog procesa ne utiče na promjenu kvaliteta zemljišta sa aspekta značajnog i kontinuiranog zagađivanja, osim mogućih incidenata.

- Flora i fauna

Antropogeni faktor je intenzivnim aktivnostima u dužem vremenskom periodu direktno uticao na sukcesiju prirodnih ekosistema na analiziranom području, odnosno na širem području lokacije kompleksa buduće farme SPD PILI, na području Grada Visoko. Zbog toga su primarni ekosistemi na širem području lokacije odavno zamijenjeni sekundarnim ili tercijarnim

	<p>ekosistemima gdje dominiraju okućnice, okopavine, vrtovi, travnjaci, voćnjaci i vještačkih livada sa pripadajućim flornim i faunističkim elementima. Šire područje lokacije pripada klimatogenoj zajednici hrastovo-grabove šume vegetacijske zajednice Querco-Carpinetum. Na osnovu dostupnih podataka i opservacijom terena, nema prisustva rijetkih i endemskih biljnih i životinjskih vrsta, kao i posebnih prirodnih vrijednosti.</p> <p>- Postojeća materijalna dobra</p> <p>Zbog karakteristika tehnološkog procesa u kojem se ne očekuju posebne i veće emisije agresivnih i toksičnih materija i drugi negativni uticaji na okoliš, procjenjuje se da navedena farma neće negativno uticati na postojeća materijalna dobra koja se nalaze u njegovoj bližoj i daljoj okolini.</p>						
A2.2. Vrsta i količina osnovnih i pomoćnih sirovina, dodatnih materijala i ostalih supstanci koji će biti korišteni u svakoj od faza projekta	Vrsta i količina osnovnih i pomoćnih sirovina, dodatnih materijala i ostalih supstanci koji će biti korišteni u svakoj od faza projekta	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="759 741 1174 808">Vrsta</th> <th data-bbox="1174 741 1501 808">Količina</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="759 808 1174 2027"> <p>Proizvodni objekat je temeljen na trakastim temeljima od armiranog betona, sa temeljnim stopama za srednje stubove. Svi zidovi su predviđeni od opečnih blokova zidanih u produžnom malteru.</p> <p>Krovna konstrukcija je od jelove građe dvovodnog presjeka, a pokrov je predviđen od krovnih termoizolacionih panela.</p> <p>Objekat je veličine 75,30 x 18,00 metara, kao prizemlje i sprat.</p> <p>Temelji objekta su od nabijenog betona MB 20. Spoljni temelji su međusobno povezani sa zidom od betona širine 25 cm takođe iste marke, dok su unutarnji- srednji temelji samci na mjestima gdje je predviđeno da se rade stubovi. Na ovakve</p> </td> <td data-bbox="1174 808 1501 2027"> <p>U ovoj fazi projekta količine su nepozante</p> </td> </tr> </tbody> </table>	Vrsta	Količina	<p>Proizvodni objekat je temeljen na trakastim temeljima od armiranog betona, sa temeljnim stopama za srednje stubove. Svi zidovi su predviđeni od opečnih blokova zidanih u produžnom malteru.</p> <p>Krovna konstrukcija je od jelove građe dvovodnog presjeka, a pokrov je predviđen od krovnih termoizolacionih panela.</p> <p>Objekat je veličine 75,30 x 18,00 metara, kao prizemlje i sprat.</p> <p>Temelji objekta su od nabijenog betona MB 20. Spoljni temelji su međusobno povezani sa zidom od betona širine 25 cm takođe iste marke, dok su unutarnji- srednji temelji samci na mjestima gdje je predviđeno da se rade stubovi. Na ovakve</p>	<p>U ovoj fazi projekta količine su nepozante</p>	
Vrsta	Količina						
<p>Proizvodni objekat je temeljen na trakastim temeljima od armiranog betona, sa temeljnim stopama za srednje stubove. Svi zidovi su predviđeni od opečnih blokova zidanih u produžnom malteru.</p> <p>Krovna konstrukcija je od jelove građe dvovodnog presjeka, a pokrov je predviđen od krovnih termoizolacionih panela.</p> <p>Objekat je veličine 75,30 x 18,00 metara, kao prizemlje i sprat.</p> <p>Temelji objekta su od nabijenog betona MB 20. Spoljni temelji su međusobno povezani sa zidom od betona širine 25 cm takođe iste marke, dok su unutarnji- srednji temelji samci na mjestima gdje je predviđeno da se rade stubovi. Na ovakve</p>	<p>U ovoj fazi projekta količine su nepozante</p>						

		<p>betonske temelje zidaju se zidovi d=25 cm, te betoniraju stubovi na rasterskoj udaljenosti od r = 5,85 i 6,05 metara poprečno i r = 4,30 do r =5,00 metara podužno.</p> <p>Pored toga što nose horizontalnu konstrukciju, stubovi nose i krovnu konstrukciju.</p>	
A2.3. Korištenje prirodnih resursa (posebno tla, zemljišta, vode i biološke raznolikosti) prilikom pripreme, izgradnje, rada ili prestanka rada projekta	Navesti o kojem prirodnom resurse se radi i količini i načinu njegovog korištenja	<p><u>Tlo</u></p> <p>Korištenje tla/zemljišta, izraženo je u fazi izgradnje, postavljanju stubova, konstrukcije objekta i adaptacije pristupnih puteva koji već postoje.</p> <p><u>Vode</u></p> <p>U predmetnom objektu voda će se koristiti za:</p> <ul style="list-style-type: none"> • piće i održavanje higijene zaposlenika, • čišćenje objekta za uzgoj koka nosilja, • za ostale potrebe (održavanje, sanitarnih čvorova i radnih prostora), • povremeno pranje vanjskog prilaznog manipulativnog prostora oko objekata. 	Projekat se nalazi u fazi projektovanja, te nije moguće procjeniti količine navedenog prirodnog resursa koji će se koristiti prilikom ovih aktivnosti.
A2.4. Vrsta i količina emisija nastalih zbog pripreme, izgradnje, rada ili prestanka	Emisije u zrak (sve emisije)	Kao potencijalni zagađivači zraka mogu se javiti otpadni produkti intenzivnih metaboličkih procesa u vidu plinovite faze. Za vrijeme	Projekat se nalazi u fazi prilagodbe, te nije moguće procjeniti količine emisija u zrak prilikom ovih

rada projekta		<p>prozračivanja peradarnika doći će do emisije u atmosferu ugljen dioksida (CO₂) i vodene pare, te prašine i amonijaka (NH₃). Prašina se sastoji od sitnih čestica, hrane i paperja. Ti se produkti ventilacijom emituju u zrak, ali u vrlo niskim koncentracijama, te ne mogu štetno utjecati niti na atmosferu, a isto tako i na biosferu uključivši i poljoprivrednu djelatnost odnosno poljoprivredne proizvode.</p> <p>Razgradnjom gnoja nastaju različiti plinovi (amonijak, sumporovodik i dr.). Ti plinovi imaju neugodne mirise, a mogu izazvati i oštećenja kod ljudi i životinja koji su im dugo izloženi.</p> <p>Pojava neugodnih mirisa je prisutna naročito za vrijeme ljetnih mjeseci i prilikom čišćenja farme. Intenzitet ovisi o procesima mikrobiološke razgradnje organske materije i vremenskim prilikama.</p> <p>Lokacija na kojoj će se graditi farma pilića je pogodna jer u bližoj okolini ima vrlo mali broj stambenih objekata tako da je negativan efekat ovih pojava umanjen.</p>	aktivnosti.
	Emisije u vode (podzemne/površinske)	Nastale otpadne vode mogu se podijeliti na sanitarno fekalne otpadne vode i tehnološke otpadne	Nije primjenjivo

		<p>vode, zauljene oborinske vode i oborinske vode sa krovova.</p> <p><u>Sanitarne fekalne otpadne vode</u> nastaju prilikom održavanja higijenskih uslova rada na objektu kao i u sanitarnim čvorovima unutar prostora.</p> <p><u>Oborinske vode</u> sa krovova objekata e se putem kišnih vertikala ispustiti na okolni teren, dok se oborinske vode sa saobraćajnica prikupljaju sistemom oborinske kanalizacije i slivnika i odvođe na separator ulja i masti.</p> <p><u>Tehnološke otpadne vode</u> nastaju prilikom čišćenja objekta za uzgoj koka nosilja.</p> <p><u>Zauljene oborinske vode</u> su sa saobraćajnih površina i prostora oko objekata.</p> <p>Na lokaciji nema javne kanalizacije, tako da je fekalna kanalizacija navedenih objekata spojena na vodonepropusnu septičku jamu.</p>	
	Emisije u kanalizaciju	Nije primjenjivo.	Nije primjenjivo.
	Emisije u tlo	Kruti otpad koji nastaje na farmi (stelja, feces) je koristan otpad jer se koristi kao gnojivo. Omjer stelje i	Nije primjenjivo.

		<p>fecesa u ukupnoj površini gnojiva iznosi cca 60/40 %. Ovaj otpad će se odmah po završetku turnusa odvlačiti sa lokacije na poljoprivredno zemljište. U tu svrhu Investitor će osigurati dovoljne površine poljoprivrednog zemljišta za primjenu gnoja, sklopit će privremene ugovore o preuzimanju gnoja sa trećom stranom (Poljoprivredno dobro nadležno za Visoko). U većini slučajeva gnoj će koristiti obližnji vlasnici poljoprivrednih zemljišta. Ugovorene partnere Investitor će upoznati sa pravilnom upotrebom peradarskog gnoja. U slučaju dužeg zadržavanja stelje na lokaciji, ista će se morati deponovati na uređenom prostoru.</p> <p>Otpad najviše nastaje prilikom uklanjanja hrane i gnoja nakon svakog ciklusa, zatim tokom pojedinog ciklusa (dok je perad u farmi nužno je redovno uklanjati lešine, rasutu hranu), prilikom čišćenja farme po završenom turnusu i dr.</p> <p>Kao otpad na farmi za tov brojlera javljaju se uginuli brojleri. Mortalitet u tovu brojlera u toku jednog turnusa iznosi 2,5 – 4,0 % od ukupnog broja brojlera. Zbrinjavanje ove vrste otpada će se riješiti sklapanjem ugovora sa kompanijom koja je ovlaštena za ovu vrstu otpada kad se stvore uslovi za tretman ove vrste</p>	
--	--	--	--

		<p>otpada na području Zeničko-dobojskom kantona.</p> <p>Otpad koji nastaje od liječenja i prevencije bolesti vraća se u nadležnu veterinarsku službu koja će ovaj otpad zbrinjavati preko ovlaštene kompanije za prikupljanje i zbrinjavanje ove vrste otpada. Količine ovog otpada su veoma male i procjenjuje se da će iznositi svega 1 -2 kg.</p> <p>Na lokaciji farme može nastati komunalni otpad koji se odlaže u za to predviđene kontejnere. Tu se uglavnom radi o papirnoj, staklenoj, plastičnoj ili metalnoj ambalaži i drugim sitnim otpacima koje odlažu zaposlenici firme. Količina ovog otpada nije precizno definisana i u funkciji je od vremena, godišnjeg doba i broja osoba. Obezbijediti poseban kontejner za čvrsti otpad.</p> <p>Otpadne vode sa površina (oborinske, od pranja i sl.) koje se ne uspiju prikupiti putem sistema odvoda se procjeđuju sa svojim sadržajem u zemljište.</p> <p>Uticaji na okolno zemljište se mogu ispoljavati kroz taloženje prašine, gasova i aerosola uslijed raznošenja vjetrom. Ovaj uticaj zavisi od ruže i brzine vjetrova.</p>	
--	--	--	--

	Buka	Usljed rada u proizvodnom procesu postoji mogućnost emitovanja određenog intenziteta buke. Imajući u vidu prirodu procesa proizvodnje, zatim da su procijenjene i dokumentacijom definisane vrijednosti veoma niske, potpuno relevantan zaključak je da neće biti štetnog utjecaja buke na stanovnike ovog naselja, niti da buka može predstavljati ometajući faktor u bilo koje vrijeme (tokom dana ili noći).	Nije primjenjivo.
	Vibracije	Nije primjenjivo.	Nije primjenjivo.
	Nejonizirajuće zračenje	Nije primjenjivo.	Nije primjenjivo.
A2.5. Opisati i dati kratak pregled alternativnih rješenja sa obzirom na uticaje na okoliš	Emisije u zrak (sve emisije)	Tehnološki proces predviđa sistem za ventilaciju gdje prilikom prozračivanja dolazi do emisija ugljičnog dioksida i vodene pare nastalih izdisanjem, prašine i amonijaka u zrak. Primjenjenim sistemom ventilacije održava se optimalna vlaga u objektu koja sprječava nastajanje prašine ili se postiže razrjeđenje čestica prašine do te mjere da ona nema utjecaja prije svega na zdravlje pilića, a niti predstavlja značajan faktor za mikroklimu u objektu niti izvan njega. Savremeni sistem ventilacije sprječava stvaranje štetnih plinova koji se redovno kontrolišu putem mjernih instrumenata u farmi pilića i moraju zadovoljiti	-

		<p>slijedeće parametre:</p> <ul style="list-style-type: none"> • N₂ max 84 vol %, • CO₂ max 0,25 vol %, • CO max 40 ppm, • NH₃ max 20 ppm, • H₂S max 10 ppm. 	
	Emisije u vode (podzemne/površinske)	Na lokaciji nema javne kanalizacije, kao mogućeg alternativnog rješenja.	-
	Emisije u kanalizaciju	Nije primjenjivo.	-
	Emisije u tlo	Za odvoz, deponovanje i zbrinjavanje komunalnog otpada, muljeva, zauljenih otpadnih voda i ostalog otpada potrebno je sklopiti ugovore sa ovlaštenim firmama za zbrinjavanje istog.	-
	Buka	Imajući u vidu prirodu procesa proizvodnje, zatim da su procijenjene i dokumentacijom definisane vrijednosti veoma niske, potpuno relevantan zaključak je da neće biti štetnog utjecaja buke na stanovnike ovog naselja, niti da buka može predstavljati ometajući faktor u bilo koje vrijeme (tokom dana ili noći). Nema alternativnih rješenja.	-
	Vibracije	Nije primjenjivo.	-
	Nejonizirajuće zračenje	Nije primjenjivo.	-

<p>A2.6. Da li projekat nosi rizik od velikih nesreća i/ili katastrofa koje su relevantne za projekat, uključujući one koje su uzrokovane promjenom klime, u skladu sa naučnim saznanjima?</p> <p>Ukoliko DA, navesti rizike.</p>	<p>DA.</p> <p>Moguće akcidentne situacije u svakom proizvodnom pogonu pa tako i u farmi pilića su: požari, potresi, izlivanje otpadnih voda u okolinu, nezgode pri radu i druge nezgode.</p> <p>U slučaju izbijanja zaraznih bolesti pozvati nadležnu veterinarsku službu koja propisuje mjere daljnjeg postupanja ovisno o vrsti i obimu zaraze.</p> <p>Rizik od nastanka akcidentne situacije je moguće svesti na minimum pravilnim vođenjem procesa proizvodnje u skladu sa zakonskom regulativom, pravilnim održavanjem mehanizacije i objekata, sprečavanjem neovlaštenog pristupa lokaciji, održavanjem infrastrukture i objekata te redovnim održavanjem radnih i manipulativnih površina u objektima i van njih.</p>
<p>A2.7. Da li projekat nosi rizike za ljudsko zdravlje (na primjer zbog zagađenja vode ili zraka)?</p> <p>Ukoliko DA, navesti rizike.</p>	<p>NE</p> <p>Kao u A2.6.</p>
<p>A2.8. Da li će projekat uzrokovati svjetlosno zagađenje?</p> <p>Ukoliko DA, navesti rizike.</p>	<p>NE</p>

B. LOKACIJA PROJEKTA I OSJETLJIVOST OKOLIŠA GEOGRAFSKIH PODRUČJA ZA KOJA JE VJEROVATNO DA BI PROJEKTI MOGLI NA NJIH ZNAČAJNO UTICATI

B1.1. Navesti postojeću i odobrenu upotrebu zemljišta	Zemljišnoknjižni izvadak broj 041-0-NAR-23-001 517, ZK uložak broj 749 Katastarska općina Kralupi Broj parcela 409, 410 Vlasništvo 1/1 SPD PILI vl. Nermin Ahmić, Visoko Parcela je klasificirana kao dvorište, njiva 3 klase 0, stambena zgrada 1, pomoćna zgrada 2.
B1.2. Opisati relativnu raspoloživost, kvalitet i regenerativni kapacitet prirodnih resursa (uključujući tlo, zemljište, vodu i biološku raznolikost) tog područja i njegovog podzemnog dijela	Relativna raspoloživost, kvalitet i regenerativni kapacitet prirodnih resursa (uključujući tlo, zemljište, vodu i biološku raznolikost) predmetnog područja i njegovog podzemnog dijela data je u poglavlju A. Uticaji projekta na okoliš dati su u tački A2.1. Detaljan opis okoliš na području pod uticajem projekta. Na osnovu detaljnog opisa okoliša, relativna raspoloživost, kvalitet i regenerativni kapacitet prirodnih resursa područja i njegovog podzemnog područja nije narušen, ali se ipak preporučuje dalje racionalno korištenje resursa u cilju održivosti.
B1.3. Opisati apsorpcioni kapacitet prirodne sredine, obračunajući posebnu pažnju na slijedeća područja:	Predmetni projekat neće imati uticaj na apsorpcioni kapacitet prirodnih resursa lokalno, na mjestu gdje je predviđena izgradnja objekta za tov pilića. Usljed raznošenja aerosola i prašine vjetrom, moguće je taloženje manjih količina prašine na zemljište u okruženju lokaliteta. Ovaj uticaj najviše zavisi od veličine radnog prostora, te brzine vjetra i ruže vjetrova.
a) močvarna područja, obalna područja rijeka i ušća rijeka	Na posmatranoj lokaciji nema močvarnih područja.
b) obalna područja i morski okoliš	Lokacija planiranog projekta nije smještena u blizini obalnog područja i morskog okoliša.
c) planinska, šumska i kraška područja	Na posmatranoj lokaciji nema planinskih, šumskih i kraških područja.
d) zaštićene prirodne vrijednosti proglašene u skladu sa Zakonom o	Na posmatranoj lokaciji nema zaštićene prirodne vrijednosti proglašene u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode Federacije BiH.

zaštiti prirode Federacije BiH (nacionalni parkovi, strogi rezervati prirode, spomenici prirode, zaštićeni pejzaži, parkovi prirode, i dr.)	
e) pojedinačne prirodne vrijednosti	Nisu registrovane pojedinačne prirodne vrijednosti na području obuhvata.
f) područja rijetkih i ugroženih biljnih i životinjskih vrsta	Ne postoje pouzdani podaci o prisustvu rijetkih i ugroženih biljnih i životinjskih vrsta u zoni obuhvata novog odlagališta.
g) područja na kojima još od ranije nisu bili zadovoljeni standardi kvaliteta okoliša koji su relevantni za projekat ili u odnosu na koja se smatra da isti nisu zadovoljeni	Ovakva područja ne postoje u blizini lokacije projekta, stoga ova tačka priloga nije primjenjiva za ovaj predmet.
h) gusto naseljena područja	Planirani projekat se ne nalazi u blizini gusto naseljenih područja.
i) pejzaži i područja od historijskog, kulturnog ili arheološkog značaja.	Ovakva područja ne postoje u blizini lokacije projekta, stoga ova tačka priloga nije primjenjiva za ovaj predmet.

C. KARAKTERISTIKE POTENCIJALNOG UTICAJA NA OKOLIŠ

C1.1. Navesti veličinu i prostorni obuhvat geografskog područja na koje bi projekat mogao uticati (unijeti tačne koordinate navedenog geografskog područja)

Na sljedećoj slici se može vidjeti planirana lokacija za proizvodni objekat za tov pilića IV je predviđen da se gradi na parceli k.č. 410 KO Kralupi, Grad Visoko. Geografske koordinate lokacije su 43°56'33.0"N 18°13'05.3"E. Obzirom da je rađen po konkretnom zadatku, neophodno je da se objekat orijentiše pravilno, a iz razloga uticaja vjetra i osunčanja. Pristup novoprojektovanom objektu je preko susjedne parcele k.č. 409 KO Kralupi koja je takođe u vlasništvu Investitora. Na obje ove parcele se dolazi direktnim skretanjem sa asfaltiranog puta kroz naselje Kralupi. Objekat za tov pilića je kapaciteta 40.000 komada/turnus. U blizini parcele na kojoj će se graditi novi objekta za tov pilića, Investitor ima već izgrađena tri objekta iste namjene za koje postoje upotrebne dozvole i nalaze se na parcelama k.č. 440/1, 440/2 i 437.

Prikaz lokacije budućeg objekta za tov pilića IV – SPD PILI Visoko

C1.2. Navesti broj stanovnika na koje bi projekat mogao uticati

Lokacija se nalazi u blizini naseljenog mjesta Kralupi, udaljenog cca 6 km od Grada Visoko.

U blizini lokacije nalazi se 6 stambenih kuća gdje živi oko 20-ak stanovnika.

C1.3. Opisati način uticaja projekta na okoliš

- Uticaj na kvalitet zraka

Kao potencijalni zagađivači zraka mogu se javiti otpadni produkti intenzivnih metaboličkih procesa u vidu plinovite faze. Za vrijeme prozračivanja peradarnika doći će do emisije u atmosferu ugljen dioksida (CO₂) i vodene pare, te prašine i amonijaka (NH₃). Prašina se sastoji od sitnih čestica, hrane i paperja. Ti se produkti ventilacijom emituju u zrak, ali u vrlo niskim koncentracijama, te ne mogu štetno utjecati niti na atmosferu, a isto tako i na biosferu uključivši i poljoprivrednu djelatnost odnosno poljoprivredne proizvode.

Razgradnjom gnoja nastaju različiti plinovi (amonijak, sumporovodik i dr.). Ti plinovi imaju neugodne mirise, a mogu izazvati i oštećenja kod ljudi i životinja koji su im dugo izloženi.

Pojava neugodnih mirisa je prisutna naročito za vrijeme ljetnih mjeseci i prilikom čišćenja farme. Intenzitet ovisi o procesima mikrobiološke razgradnje organske materije i vremenskim prilikama. Lokacija na kojoj će se graditi farma pilića je pogodna jer u bližoj okolini ima vrlo mali broj stambenih objekata tako da je negativan efekat ovih pojava na minimumu.

- Uticaj na vode

Nastale otpadne vode mogu se podijeliti na sanitarno fekalne otpadne vode i tehnološke otpadne vode, zauljene oborinske vode i oborinske vode sa krovova.

Sanitarne fekalne otpadne vode nastaju prilikom održavanja higijenskih uslova rada na objektu kao i u sanitarnim čvorovima unutar prostora.

Oborinske vode sa krovova objekata će se putem kišnih vertikala ispustiti na okolni teren, dok se oborinske vode sa saobraćajnica prikupljaju sistemom oborinske kanalizacije i slivnika i odvođe na separator ulja i masti.

Tehnološke otpadne vode nastaju prilikom čišćenja objekta za tov pilića.

Zauljene oborinske vode su sa saobraćajnih površina i prostora oko objekata.

Na lokaciji nema javne kanalizacije, tako da je fekalna kanalizacija navedenih objekata spojena na vodonepropusnu septičku jamu.

- Uticaj buke

Usljed rada u proizvodnom procesu postoji mogućnost emitovanja određenog intenziteta buke. Imajući u vidu prirodu procesa proizvodnje, zatim da su procijenjene i dokumentacijom definisane vrijednosti veoma niske, potpuno relevantan zaključak je da neće biti štetnog utjecaja buke na stanovnike ovog naselja, niti da buka može predstavljati ometajući faktor u bilo koje vrijeme (tokom dana ili noći).

- Uticaj na tlo

Kruti otpad koji nastaje na farmi (stelja, feces) je koristan otpad jer se koristi kao gnojivo. Omjer stelje i fecesa u ukupnoj površini gnojiva iznosi cca 60/40 %. Ovaj otpad će se odmah po završetku turnusa odvlačiti sa lokacije na poljoprivredno zemljište. U tu svrhu Investitor će osigurati dovoljne površine poljoprivrednog zemljišta za primjenu gnoja, sklopit će privremene ugovore o preuzimanju gnoja sa trećom stranom (Poljoprivredno dobro nadležno za Visoko). U većini slučajeva gnoj će koristiti obližnji vlasnici poljoprivrednih zemljišta. Ugovorene partnere Investitor će upoznati sa pravilnom upotrebom peradarskog gnoja. U slučaju dužeg zadržavanja stelje na lokaciji, ista će se morati deponovati na uređenom prostoru.

Otpad najviše nastaje prilikom uklanjanja hrane i gnoja nakon svakog ciklusa, zatim tokom pojedinog ciklusa (dok je perad u farmi nužno je redovno uklanjati lešine, rasutu hranu), prilikom čišćenja farme po završenom turnusu i dr.

Kao otpad na farmi za tov brojlera javljaju se uginuli brojleri. Mortalitet u tovu brojlera u toku jednog turnusa iznosi 2,5 – 4,0 % od ukupnog broja brojlera.

	<p>Zbrinjavanje ove vrste otpada će se riješiti sklapanjem ugovora sa kompanijom koja je ovlaštena za ovu vrstu otpada kad se stvore uslovi za tretman ove vrste otpada na području Zeničko-dobojskom kantona.</p> <p>Otpad koji nastaje od liječenja i prevencije bolesti vraća se u nadležnu veterinarsku službu koja će ovaj otpad zbrinjavati preko ovlaštene kompanije za prikupljanje i zbrinjavanje ove vrste otpada. Količine ovog otpada su veoma male i procjenjuje se da će iznositi svega 1-2 kg.</p> <p>Na lokaciji farme može nastati komunalni otpad koji se odlaže u za to predviđene kontejnere. Tu se uglavnom radi o papirnoj, staklenoj, plastičnoj ili metalnoj ambalaži i drugim sitnim otpacima koje odlažu zaposlenici firme. Količina ovog otpada nije precizno definisana i u funkciji je od vremena, godišnjeg doba i broja osoba. Obezbijediti poseban kontejner za čvrsti otpad.</p> <p>Otpadne vode sa površina (oborinske, od pranja i sl.) koje se ne uspiju prikupiti putem sistema odvoda se procjeđuju sa svojim sadržajem u zemljište.</p> <p>Uticaji na okolno zemljište se mogu ispoljavati kroz taloženje prašine, gasova i aerosola uslijed raznošenja vjetrom. Ovaj uticaj zavisi od ruže i brzine vjetrova.</p>		
<p>C1.4. Da li projekat direktno ili indirektno utiče na okoliš?</p>	<p style="text-align: center;">NE</p> <p>Tokom faze izgradnje i svog rada projekat će imati minimalan uticaj na okoliš.</p>		
<p>C1.5. Obilježiti na koje faktore projekat ima uticaj:</p>	<p>a) ljude, biljni i životinjski svijet i svijet gljiva</p>	<p style="text-align: center;">DA</p>	<p style="text-align: center;"><u>NE</u></p>
	<p>b) tlo, vodu, zrak, klimu i pejzaž</p>	<p style="text-align: center;"><u>DA</u></p>	<p style="text-align: center;">NE</p>
	<p>c) materijalna dobra i kulturno naslijeđe</p>	<p style="text-align: center;">DA</p>	<p style="text-align: center;"><u>NE</u></p>
	<p>d) međudjelovanje faktora od a) do c)</p>	<p style="text-align: center;">DA</p>	<p style="text-align: center;"><u>NE</u></p>
<p>C1.6. Da li projekat ima prekograničnu i/ili preko entitetsku vrstu uticaja?</p> <p>Ukoliko DA, navesti na koje države/entitet/BD BiH.</p>	<p>Ne očekuju se prekogranični niti prekoentitetski uticaji tokom izgradnje i korištenja zahvata.</p>		

C1.5. Opisati intenzitet i složenost uticaja projekta na okoliš

Za svaki potencijalni uticaj definisan je vjerovatni intenzitet uticaja u odnosu na osjetljivost receptora, pri čemu je struktuiran opis jačine uticaja i kategoriziran je kao zanemariv, nizak, umjeren i visok. Prilikom procjene intenziteta uticaja u obzir su uzeti faktori koji opisuju prirodu, fizički obim i vremenski uslov uticaja. Kriteriji za određivanje intenziteta i kategorizacije intenziteta prikazani su kako slijedi:

Kategorija	Opis nepovoljnih uticaja
Visok	Suštinska promjena procijenjenih specifičnih uslova koja dovodi do dugoročne ili trajne promjene, obično rasprostranjena u prirodi i zahtijeva značajnu intervenciju kako bi se vratilo polazno stanje; bez mjera ublažavanja bi se prekršili domaći standardi ili Dobra međunarodna industrijska praksa (GIIP).
Umjeren	Vidljiva promjena procijenjenih specifičnih uslova koja dovodi do nesusštinske privremene ili trajne promjene.
Nizak	Vidljiva, ali mala promjena procijenjenih specifičnih uslova
Zanemariv	Nema vidljive promjene procijenjenih specifičnih uslova

Osjetljivost je mjera u kojoj je određen receptor (specifični aspekt, pogodeni okolišni receptor ili populacija) podložan datom uticaju što je uslovljeno stepenom otpornosti i vrijednosti receptora, te međusobnim odnosima različitih okolinskih karakteristika receptora koje mogu uticati na otpornost pojedinih receptora na promjenu. Prilikom procjene uticaja definisana je osjetljivost svakog receptora u odnosu na njen specifični okolišni ili društveni aspekt. Korišteni kriteriji za procjenu osjetljivosti dati su kako slijedi:

Kategorija	Opis osjetljivost receptora
Visoka	Receptor (ljudski, fizički ili biološki) sa malo ili nimalo kapaciteta za apsorpiranje predloženih promjena i/ili minimalnim mogućnostima za ublažavanje
Umjerena	Receptor sa malo kapaciteta za apsorpiranje predloženih promjena i/ili ograničenim mogućnostima za ublažavanje.

	<p>Niska Receptor sa određenim kapacitetom za apsorpiranje predloženih promjena i/ili razumnim mogućnostima za ublažavanje.</p> <p>Zanemariva Receptor sa dobrim kapacitetom za apsorpiranje predloženih promjena i/ili dobrim mogućnostima za ublažavanje.</p> <p>Prema gore navedenom, analizirajući kompleksnost mogućih uticaja, na osnovu razmatranja parametara kao što su intenzitet uticaja, trajanje uticaja, prostorni opseg uticaja, reverzibilnost, vjerovatnoću i učestalost pojedinih uticaja, objekat za tov pilića će imati nizak intenzitet uticaja na okoliš u zoni uticaja.</p>																																																						
<p>C1.6. Opisati koja je vjerovatnoća uticaja na okoliš</p>	<p>Vjerovatnoća uticaja se procjenjuju uzimajući u obzir interakciju između kriterija jačine i osjetljivosti, molimo pogledati stavku C1.5. Da bi se ustanovio značaj potencijalnog uticaja prije predlaganja mjera za ublažavanje, neophodno je razmotriti vjerovatnoću pojave i intenzitet uticaja.</p> <p>Matrica procjene rizika</p> <table border="1" data-bbox="375 958 1516 1411"> <thead> <tr> <th colspan="2" rowspan="3"></th> <th colspan="6">Jačina</th> </tr> <tr> <th colspan="3">Nepovoljan</th> <th colspan="3">Povoljan</th> </tr> <tr> <th>Visok</th> <th>Umjeren</th> <th>Nizak</th> <th>Zanemariv</th> <th>Nizak</th> <th>Umjeren</th> <th>Visok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <th rowspan="4">Osjetljivost</th> <th>Visoka</th> <td>Visok</td> <td>Visok</td> <td>Umjeren</td> <td>Zanemariv</td> <td>Umjeren</td> <td>Visok</td> <td>Visok</td> </tr> <tr> <th>Srednja</th> <td>Visok</td> <td>Umjeren</td> <td>Nizak</td> <td>Zanemariv</td> <td>Nizak</td> <td>Umjeren</td> <td>Visok</td> </tr> <tr> <th>Slaba</th> <td>Umjeren</td> <td>Nizak</td> <td>Zanemariv</td> <td>Zanemariv</td> <td>Zanemariv</td> <td>Nizak</td> <td>Umjeren</td> </tr> <tr> <th>Zanemariva</th> <td>Nizak</td> <td>Zanemariv</td> <td>Zanemariv</td> <td>Zanemariv</td> <td>Zanemariv</td> <td>Zanemariv</td> <td>Nizak</td> </tr> </tbody> </table> <p>Uticaji koji su kategorizirani kao „umjereni“ ili „visoki“ predstavljaju značajne efekte. „Niski“ ili „zanemarivi“ uticaji nisu značajni. Razumijevanje značaja rizika važno je za pravilno postavljanje prioriteta potrebe za mjerama ublažavanja. Potencijalni uticaji se procjenjuju za faze prije izgradnje, izgradnje i korištenja.</p>			Jačina						Nepovoljan			Povoljan			Visok	Umjeren	Nizak	Zanemariv	Nizak	Umjeren	Visok	Osjetljivost	Visoka	Visok	Visok	Umjeren	Zanemariv	Umjeren	Visok	Visok	Srednja	Visok	Umjeren	Nizak	Zanemariv	Nizak	Umjeren	Visok	Slaba	Umjeren	Nizak	Zanemariv	Zanemariv	Zanemariv	Nizak	Umjeren	Zanemariva	Nizak	Zanemariv	Zanemariv	Zanemariv	Zanemariv	Zanemariv	Nizak
				Jačina																																																			
				Nepovoljan			Povoljan																																																
		Visok	Umjeren	Nizak	Zanemariv	Nizak	Umjeren	Visok																																															
Osjetljivost	Visoka	Visok	Visok	Umjeren	Zanemariv	Umjeren	Visok	Visok																																															
	Srednja	Visok	Umjeren	Nizak	Zanemariv	Nizak	Umjeren	Visok																																															
	Slaba	Umjeren	Nizak	Zanemariv	Zanemariv	Zanemariv	Nizak	Umjeren																																															
	Zanemariva	Nizak	Zanemariv	Zanemariv	Zanemariv	Zanemariv	Zanemariv	Nizak																																															
<p>C1.7. Opisati očekivani nastanak, trajanje, učestalost i reverzibilnost uticaja (u vremenskim intervalima)</p>	<table border="1" data-bbox="375 1585 1532 1971"> <thead> <tr> <th>Faza projekta</th> <th>Priroda uticaja</th> <th>Trajanje uticaja</th> <th>Opseg uticaja</th> <th>Reverzibilnost</th> <th>Procjena uticaja</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="6" style="text-align: center;">Uticaj na klimatske promjene</td> </tr> <tr> <td>Faza pripreme</td> <td>Negativan</td> <td>Kratkoročan</td> <td>Lokalno</td> <td>Reverzibilan</td> <td>Zanemariv</td> </tr> <tr> <td>Faza rada</td> <td>Negativan</td> <td>Kratkoročan</td> <td>Lokalno</td> <td>Reverzibilan</td> <td>Zanemariv</td> </tr> </tbody> </table>	Faza projekta	Priroda uticaja	Trajanje uticaja	Opseg uticaja	Reverzibilnost	Procjena uticaja	Uticaj na klimatske promjene						Faza pripreme	Negativan	Kratkoročan	Lokalno	Reverzibilan	Zanemariv	Faza rada	Negativan	Kratkoročan	Lokalno	Reverzibilan	Zanemariv																														
Faza projekta	Priroda uticaja	Trajanje uticaja	Opseg uticaja	Reverzibilnost	Procjena uticaja																																																		
Uticaj na klimatske promjene																																																							
Faza pripreme	Negativan	Kratkoročan	Lokalno	Reverzibilan	Zanemariv																																																		
Faza rada	Negativan	Kratkoročan	Lokalno	Reverzibilan	Zanemariv																																																		

Uticaj na pejzaž					
Faza pripreme	Negativan	Kratkoročan	Lokalno	Ireverzibilan	Zanemariv
Faza rada	Negativan	Dugoročan	Lokalno	Ireverzibilan	Zanemariv
Uticaj na floru i faunu					
Faza pripreme	Negativan	Katkoročan	Lokalno	Ireverzibilan	Zanemariv
Faza rada	Negativan	Dugoročno	Lokalno	Ireverzibilan	Zanemariv
Uticaj na vode					
Faza pripreme	Negativan	Kratkoročan	Šire	Reverzibilan	Nizak
Faza rada	Negativan	Dugoročan	Šire	Reverzibilan	Nizak
Uticaj na tlo					
Faza pripreme i gradnje	Negativan	Dugoročan	Lokalno	Reverzibilan	Zanemariv
Faza rada	Negativan	Dugoročan	Lokalno	Reverzibilan	Zanemariv
Uticaj na zrak					
Faza pripreme	Negativan	Kratkoročan	Lokalno	Reverzibilan	Nizak
Faza rada	Negativan	Kratkoročan	Lokalno	Reverzibilan	Nizak
Uticaj na buku					
Faza pripreme	Negativno	Kratkoročan	Lokalno	Reverzibilan	Zanemariv
Faza rada	Negativno	Dugoročan	Lokalno	Reverzibilan	Zanemariv
Uticaj na stanovništvo					
Faza pripreme	Negativno	Kratkoročno	Lokalno	Reverzibilan	Zanemariv

	<p>Faza rada <i>Negativan</i> <i>Dugoročan</i> <i>Lokalno</i> <i>Reverzibilan</i> Zanemariv</p> <p>Uticaj na materijalna dobra uključujući kulturno-historijsko i arheološko naslijeđe</p> <p>Faza pripreme <i>Zanemariv</i> <i>Zanemariv</i> <i>Zanemariv</i> <i>Zanemariv</i> Zanemariv</p> <p>Faza rada <i>Zanemariv</i> <i>Zanemariv</i> <i>Zanemariv</i> <i>Zanemariv</i> Zanemariv</p>
<p>C1.8. Da li postoji mogućnost djelotvornog smanjivanja uticaja?</p> <p>Ukoliko DA, navesti planirane aktivnosti djelotvornog smanjivanja uticaja.</p>	<p>DA, postoji. Djelotvorno smanjivanje uticaja moguće je postići primjenom predloženih mjera ublažavanja negativnih uticaja na sve komponente okoliša.</p> <p><u>Mjere za sprečavanje i minimiziranje emisija u zrak</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • glavnim projektom predvidjeti instalaciju ventilacionog sistema na objektu peradarnika za odovđenje zagađujućih materija koje nastaju od hrane i paperja, te neugodnih mirisa od razgradnje gnoja i čišćenja farme; • održavanje ventilacionog sistema u funkcionalnom stanju; • vršiti periodični monitoring navedenih emisija na ispustu iz ventilacije (NH₃, H₂S, CO₂ i sl.); • nakon instalacije kotla za zagrijavanje prostorija farme, stalno praćenje pokazatelja na osnovu kojih se može procijeniti kvalitet sagorijevanja u kotlu; • redovno održavanje kotlovskeg postrojenja; • periodični monitoring emisije dimnih plinova na kotlu. <p><u>Mjere za sprečavanje i minimiziranje negativnog uticaja na vode</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • vršiti prikupljanje oborinskih voda sa objekta i manipulativnog prostora u skladu sa projektom i vodnim aktima; • plato i puteve unutar farme održavati čistim kako ne bi došlo do odnošenja zagađujućih materija sa vodom; • voditi računa da na manipulativnom prostoru ne dođe do prosipanja ulja i goriva; • sanitarno – fekalne vode voditi u septičku jamu, a u skladu sa vodnim aktima; • oborinske vode sa saobraćajnih površina i parkirališta prije ispuštanja provesti kroz uređaj za prečišćavanje, separator masti i ulja; • otpadne vode od čišćenja farme prije ispuštanja provesti kroz uređaj za prečišćavanje, separator masti i ulja, • kvalitet otpadne vode sa lokacije treba zadovoljiti kriterije za ispust u javni sistem odvodnje, • održavati čistim odvodne kanale oborinskih i sanitarnih otpadnih voda,

- na izlaznim cjevovodima oborinskih, sanitarnih i tehnoloških otpadnih voda ostaviti revizione otvore kako bi se nesmetano vršilo uzorkovanje i mjerio protok;
- izvršiti adekvatno uskladištenje ulja i maziva ukoliko se koriste na lokaciji;
- sprovesti mjere iz vodnih akata.

Mjere za sprečavanje i minimiziranje negativnog uticaja na tlo

- kruti otpad koji nastaje na farmi (stelja, feces) je koristan otpad jer se koristi kao gnojivo. Ovaj otpad će se odmah po završetku turnusa odvlačiti sa lokacije na poljoprivredno zemljište. U tu svrhu Investitor će osigurati dovoljne površine poljoprivrednog zemljišta za primjenu gnoja, sklopit će privremene ugovore o preuzimanju gnoja sa trećom stranom. U većini slučajeva gnoj će koristiti obližnji vlasnici poljoprivrednih zemljišta. Ugovorene partnere Investitor će upoznati sa pravilnom upotrebom peradarskog gnoja. U slučaju dužeg zadržavanja stelje na lokaciji, ista će se morati deponovati na uređenom prostoru;
- kao otpad na farmi za tov brojlera javljaju se uginuli brojleri. Mortalitet u tovu brojlera u toku jednog turnusa iznosi 2,5 – 4,0 % od ukupnog broja brojlera. Zbrinjavanje ove vrste otpada će se riješiti sklapanjem ugovora sa kompanijom koja je ovlaštena za ovu vrstu otpada kad se stvore uslovi za tretman ove vrste otpada na području Zeničko dobojskog kantona;
- otpad koji nastaje od liječenja i prevencije bolesti vraća se u nadležnu veterinarsku službu koja će ovaj otpad zbrinjavati preko ovlaštene kompanije za prikupljanje i zbrinjavanje ove vrste otpada. Količine ovog otpada su veoma male i procjenjuje se da će iznositi svega 1-2 kg;
- masti, ulja, masne krpe, ambalažni otpad onečišćen opasnim tvarima prikupljati i odlagati na za to predviđeno mjesto;
- redovno vršiti čišćenje svih površina unutar kruga;
- redovno vršiti odvoz prikupljenog komunalnog otpada od strane ovlaštene ustanove;
- navedene aktivnosti direktno ili indirektno utiču na smanjenje emisije u zrak, vodu i tlo. Racionalno korištenje energenata te opštu čistoću kruga firme nužno je kontinuirano provoditi;
- za prikupljanje čvrstog otpada – ambalaže postaviti adekvatne kontejnere od 1m³ koje će pravovremeno prazniti i iste odvoziti komunalno preduzeće;
- stelja se neće odlagati na farmi pilića već će se odmah po završetku turnusa prikupljati i odvoziti na poljoprivredne površine poštujući pri tome odredbe Pravilnika o utvrđivanju dozvoljenih količina štetnih i opasnih tvari u zemljištu i metode njihovih ispitivanja („Službene novine FBiH“, br. 72/09).

Mjere za smanjenje upotrebe sirovina, vode i energije na minimum

- aktivnosti koje se odnose na smanjenje upotrebe vode ogledaju se prije svega u preventivnom održavanju cijele vodovodne instalacije (zamjena česmi, ventila, dihtunga i cjevovoda).

Opšte mjere zaštite tokom proizvodnje

- ulazak u peradarnik mora biti pod nadzorom, osobe koje nisu zaposlene u objektima maksimalno reducirati;
- zabranjeno je držanje više od jedne vrste životinja unutar istog objekta na farmi;
- za pranje može se koristiti voda koja ne udovoljava standardima za vodu za piće;
- silose za hranu koristiti na način da se hrana ne rasipa i da tako ne mami ptice i glodavce;
- navedene aktivnosti direktno ili indirektno utiču na smanjenje emisije u zrak, vodu i tlo. Racionalno korištenje energenata te opštu čistoću kruga firme nužno je kontinuirano provoditi.

Način izvještavanja o rezultatima monitoringa

Izvještaj o mjerenjima i ispitivanjima uticaja novog farme za tov pilića SPD „PILI“ Visoko na okoliš će se dostavljati Federalnom ministarstvu okoliša i turizma, koje je nadležno za izdavanje okolinske dozvole.

D. DODATNE INFORMACIJE

D1.1. Projekat će značajno koristiti prirodni resurs ili će koristiti prirodni resurs na način da spriječi upotrebu ili potencijalnu upotrebu tog resursa u druge svrhe	DA	<u>NE</u>
D1.2. Potencijalni trajni uticaji na okoliš će najvjerovatnije biti minorni, od manje važnosti i jednostavno ublaženi	<u>DA</u>	NE
D1.3. Tip projekta, njegov uticaj na okoliš i mjere upravljanja tim uticajima su dobro poznati	<u>DA</u>	NE
D1.4. Postoji pouzdan način kojim se može osigurati da mjere za upravljanje uticajima mogu biti, i biti će, adekvatno planirane i implementirane	<u>DA</u>	NE
D1.5. Projekat će izmjestiti značajan broj ljudi, porodica i životnih zajednica	DA	<u>NE</u>
D1.6. Projekat je lociran i uticati će na ekološki osjetljiva područja	DA	<u>NE</u>
D1.7. Projekat će dovesti do izmjena:		
- u vlasništvu i namjeni zemljišta, i/ili	DA	<u>NE</u>
- upotrebi vode kroz irigaciju, unapređenje isušivanja ili izmjeni toka vode izgradnjom brana, i do izmjena u ribarskim praksama	DA	<u>NE</u>
D1.8. Projekat će dovesti do:		
- nepovoljnih socio-ekonomskih uticaja;	DA	<u>NE</u>
- uništenja zemljišta;	DA	<u>NE</u>
- zagađenja vode;	DA	<u>NE</u>
- zagađenja zraka;	DA	<u>NE</u>
- ugrožavanje biljnog i životinjskog svijeta i njihovih staništa;	DA	<u>NE</u>
- nastanka nusprodukata, ostataka materijala i otpada koji zahtijevaju rukovanje i odlaganje na način koji nije regulisan zakonom.	DA	<u>NE</u>
D1.9. Projekat će imati uticaj na javnost zbog potencijalnih negativnih uticaja na okoliš	DA	<u>NE</u>
D1.10. Nakon izgradnje, projekat će zahtijevati dodatne razvojne	DA	<u>NE</u>

aktivnosti koje mogu imati negativan uticaj na okoliš		
---	--	--

E. UKLJUČIVANJE PITANJA KLIMATSKIH PROMJENA U PRETHODNU PROCJENU UTICAJA NA OKOLIŠ

Pitanja i uticaji važni za prethodnu procjenu uticaja na okoliš će zavisiti od posebnih okolnosti i konteksta svakog pojedinog projekta. Ovo poglavlje se zasniva na četiri glavna zahtjeva:

- rano identificiranje ključnih pitanja, koristeći pomoć mjerodavnih tijela i zainteresiranih subjekata;
- određivanje hoće li projekt značajno promijeniti emisije GHG i definiranje obima za potrebe prethodne procjene GHG (pitanje ublažavanja klimatskih promjena);
- svjesnost o korištenim scenarijima klimatskih promjena korištenim u postupku prethodne procjene uticaja na okoliš i identificiranje ključnih problema prilagođavanja klimatskim promjenama i kako oni međusobno djeluju sa drugim pitanjima koja se procjenjuju u postupku prethodne procjene uticaja na okoliš;
- identificiranje ključnih pitanja bioraznolikosti i kako oni međusobno djeluju sa drugim pitanjima koja se procjenjuju u prethodnoj procjeni uticaja na okoliš.

Izravne GHG emisije	Hoće li predloženi projekt ispuštati ugljen dioksid (CO ₂), didušikov oksid (N ₂ O) ili metan (CH ₄) ili bilo koji drugi staklenički plin koji je dio UNFCCC-a ¹ ?	DA CO ₂
	Sadrži li predloženi projekt korištenje zemljišta, promjene korištenja zemljišta i šumarske aktivnosti (npr. krčenje šuma) koje mogu dovesti do povećane emisije?	NE
Neizravne GHG emisije zbog povećane potražnje za energijom	Hoće li predloženi projekt značajno uticati na potražnju za energijom?	NE
	Je li moguće koristiti obnovljive izvore energije?	
Neizravni GHG uzrokovani	Hoće li predloženi projekt značajno povećati ili smanjiti osobna putovanja?	NE

¹ UNFCCC - Okvirna konvencija Ujedinjenih nacija o promjeni klime - UN Framework Convention on Climate Change (UNFCCC) („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ - MU broj 19/00), Tekst konvencije je dostupan na: http://unfccc.int/key_documents/the_convention/items/2853.php
http://www.unep.ba/tl_files/unep_ba/NCSA/Odluka%20o%20ratifikaciji%20Okvirne%20konvencije%20UNFCCC.pdf

pratećim djelatnostima ili infrastrukturama koje su izravno povezane s provedbom predloženog projekta	Hoće li predloženi projekt značajno povećati ili smanjiti teretni promet?	NE
Toplotni valovi	Hoće li predloženi projekt ograničiti cirkulaciju zraka ili smanjiti otvorene prostore?	NE
	Hoće li emitirati isparljive organske spojeve (HOS) i dušikove okside (NO _x) te doprinijeti formiranju ozona u troposferi tokom sunčanih i toplih dana?	NE
	Hoće li biti pod uticajem toplotnih valova?	NE
	Hoće li se povećati energija i potreba za vodom za hlađenje?	NE
	Hoće li upiti ili stvarati toplotu?	NE
	Mogu li materijali korišteni tijekom izgradnje izdržati visoke temperature (ili će, na primjer, doći do zamora materijala ili degradacije površine)?	DA
Suše zbog dugoročnih promjena padavina (također uzeti u obzir moguće sinergijske efekte s aktivnostima upravljanja poplavama koje povećavaju zapreminu vode koja se zadržava u slivu)	Hoće li negativno uticati na vodotoke?	NE
	Je li predloženi projekt osjetljiv na niske tokove rijeka ili više temperature vode?	NE
	Hoće li pogoršati zagađenje vode – osobito tijekom razdoblja suša sa smanjenim stopama razrjeđenja, povišenim temperaturama i zamućenosti?	NE
	Hoće li predloženi projekt povećati potražnju za vodom?	NE
	Hoće li to promijeniti ranjivost krajolika	NE

	ili šuma od divljih požara?	
	Mogu li materijali koji se koriste tokom izgradnje izdržati visoke temperature? Ekstremne kiše, riječne poplave i bujice	DA
	Hoće li predloženi projekt biti u opasnosti jer se nalazi u zoni riječnih poplava?	NE
	Hoće li to promijeniti kapacitet postojećih poplavnih ravnica za prirodno upravljanje poplavama?	NE
	Hoće li se promijeniti kapacitet zadržavanja vode u slivu?	NE
	Jesu li nasipi dovoljno stabilni da izdrže poplave?	Na predmetnom području ne postoji opasnost od poplava.
Oluje i vjetrovi	Hoće li predloženi projekt biti u opasnosti zbog oluja i jakih vjetrova?	NE
	Mogu li projekt i njegova djelovanja biti pogođeni padom predmeta (npr. drveća) koja su neposredno u blizini njegovog položaja?	NE
	Je li povezanost projekta sa energijom, vodom, prijevozom i komunikacijskim mrežama osigurana za vrijeme velikih oluja?	DA
Klizišta zemlje	Je li projekt smješten u području koje bi moglo biti pod uticajem velikih padavina ili klizišta? Porast nivoa mora?	NE
	Nalazi li se predloženi projekt u područjima koja mogu biti pod uticajem porasta nivoa mora?	NE
	Mogu li morski udari uzrokovani olujama uticati na projekt?	NE
	Je li predloženi projekt smješten u području pod rizikom erozije obale? Hoće li smanjiti ili povećati rizik od erozije obale?	NE
	Nalazi li se u područjima koja mogu biti pogođena prodoranjem slane vode?	NE
	Mogu li prodori morske vode dovesti do curenja zagađujućih supstanci (npr. Iz otpada)?	NE
Hladnoće i	Može li predloženi projekt biti pogođen	NE

snjegovi	kratkim razdobljima neuobičajeno hladnog vremena, mećava ili mraza?	
	Mogu li materijali koji se koriste tokom izgradnje izdržati niske temperature?	DA
	Može li led uticati na funkcioniranje/djelovanje projekta? Je li povezanost projekta sa energijom, vodom, prijevozom i komunikacijskim mrežama osigurana tokom hladnih razdoblja?	NE
	Može li veliki snijeg stvoriti opterećenja koja utiču na stabilnost građevine?	NE
Štete smrzavanja i odmrzavanja	Je li predloženi projekt u opasnosti od oštećenja smrzavanja i odmrzavanja (npr. ključni infrastrukturni projekti)?	NE
	Može li projekt biti pogođen topljenjem trajnog leda?	NE

Prilozi

1. Idejni projekat – Proizvodni objekat za tov pilića IV
2. ZK Izvadak – parcela 409 i 410, broj 041-0-NAR-23-001 517 od 26.01.2023. godine
3. Prijepis katastarsko-knjižnog uloška br. 749 od 26.01.2023. godine
4. Kopija katastarskog plana UR broj 04-26-164/2023 od 26.01.2023. godine
5. Rješenje o urbanističkoj saglasnosti br. 12-19-4909/21 od 20.06.2022. godine
6. Rješenje o veterinarsko-zdravstvenim i zoohigijenskim uslovima br. 05-20-9560-3/22 od 01.11.2022. godine
7. Rješenje o vodnoj saglasnosti br. UP-1/21-2-40-415-2/22 od 01.09.2022. godine
8. Netehnički rezime informacija iz tačaka A., B. i C.
9. Referetni popis u kojem se navode izvori korišteni za opise i procjene uključene u zahtjev za prethodnu procjenu uticaja na okoliš
10. Izjava o istinitosti, tačnosti i potpunosti podataka sadržanih u zahtjevu (Prilog V.)